

Інструкція з опису та ведення індивідуального випадку

1. Призначення та значення

Опис індивідуального випадку – це систематизований документ, що відображає повний процес роботи соціального працівника з конкретним клієнтом, включно з аналізом проблем, динамікою змін та ефективністю обраних методів.

Функції опису випадку:

1. Інформаційно-аналітична – детальна картина проблем, потреб і ресурсів.
2. Організаційна – планування послідовних дій клієнта та фахівця.
3. Контрольна – оцінка ефективності обраних методів.
4. Навчально-методична – демонстрація професійної практики для студентів і молодих спеціалістів.

2. Етапи ведення індивідуального випадку

Етап 1. Збір первинної інформації

Мета: з'ясувати життєву ситуацію, потреби та ресурси клієнта.

Що збираємо:

- Демографічні дані (вік, сімейний стан, освіта, професія).
- Життєва ситуація (переїзд, втрата роботи, конфлікти, травматичні події).
- Соціальні та психологічні проблеми.
- Попередній досвід отримання допомоги.

Приклад: Клієнтка, 35 років, внутрішньо переміщена особа з двома дітьми, тимчасово проживає у гуртожитку. Не має постійної роботи, відчуває тривогу та страх за дітей.

Методи збору: інтерв'ю, анкета, спостереження, консультації з іншими фахівцями.

Етап 2. Виявлення проблем, потреб і ресурсів

Мета: визначити, над чим працювати і на що опиратися.

Типи ресурсів:

- Внутрішні: мотивація, навички, знання, стійкість.
- Зовнішні: родина, громада, соціальні служби, НДО.

Приклад проблеми та ресурсу:

- Проблема: фінансова нестабільність, психологічний стрес.
- Ресурс: підтримка родичів, бажання знайти роботу та вчитися.

Етап 3. Встановлення цілей та завдань

Цілі мають бути SMART (конкретні, вимірювані, досяжні, релевантні, обмежені в часі).

Призначення індивідуальної роботи:

1. Діагностичне – визначення проблем і потреб.
2. Підтримувальне – психологічна та емоційна підтримка.
3. Мобілізаційне – активізація ресурсів клієнта.
4. Реабілітаційне – відновлення соціальних функцій.
5. Профілактичне – запобігання повторним кризам.
6. Соціально-інтеграційне – включення у життя громади, розвиток самостійності.

Приклад цілі:

- Зменшити рівень тривоги клієнтки через регулярні консультації та участь у групі підтримки ВПО протягом 3 місяців.
- Знайти роботу або навчальну програму протягом 6 тижнів.

Етап 4. Планування дій та вибір методів

Методи роботи:

- Індивідуальні консультації.
- Психосвітні програми (тренінги, інформаційні брошури).
- Координація з іншими фахівцями (психолог, юрист, медик).
- Соціальна підтримка (громадські організації, державні програми).

Приклад плану дій:

Крок	Дія	Відповідальний	Термін
1	Первинна консультація, визначення проблем	Соц. працівник	1 день
2	Психологічна підтримка через 2 індивідуальні сесії на тиждень	Психолог	2 тижні
3	Інформація про програми працевлаштування	Соц. працівник	1 тиждень
4	Підключення до групи підтримки ВПО	Соц. працівник	2 тижні
5	Оцінка прогресу та корекція плану	Соц. працівник	щомісяця

Етап 5. Фіксація динаміки та результатів

Що фіксувати:

- Зміни у стані клієнта (емоційні, соціальні, фінансові).
- Виконані дії та реакцію клієнта.
- Ефективність методів та необхідність корекції плану.

Приклад: Клієнтка відвідує групу підтримки 2 рази на тиждень, повідомляє про зменшення тривоги, почала шукати роботу.

Етап 6. Підсумки та рекомендації

- Висновки щодо ефективності застосованих методів.
- Рекомендації для подальшої роботи: продовжити психопідтримку, підключити додаткові ресурси, розширити соціальну інтеграцію.

Додаткові рекомендації:

1. Вести записи регулярно та структуровано.
2. Використовувати етичні стандарти конфіденційності.
3. Підтримувати комунікацію з іншими фахівцями.
4. Використовувати випадок як навчальний матеріал для студентів, підкреслюючи методи, результати та помилки.
5. Включати рефлексію соціального працівника – власні спостереження та оцінку роботи.